

Eläinten hyvinvoinnin ja tunnistamisen yksikkö

AJANKOHTAISIA ASIOITA LAMPAIDEN JA VUOHIEN PITÄJILLE

Tämä kirje lähetetään kaikille eläintenpitäjille, joilla on tai on ollut lampaita tai vuohia myöhemmin tässä kirjeessä mainitulla ajanjaksolla. Kirjeeseen on koottu eri viranomaisten tiedotteita liittyen lampaiden ja vuohien pitoon. Kirje lähetetään kerran vuodessa.

Kirjeen liitteenä on ajantasainen eläinluettelo, jonka tiedot kannattaa tarkastaa, erityisesti jos ilmoitusten tekemiseen käytetään muuta kuin Ruokaviraston tarjoamaa sovellusta.

Lammas- ja vuohirekisterin huoltokatkot vuonna 2022

- Uuden nautarekisterin käyttöönoton johdosta **Lammas- ja vuohirekisterissä on käyttökatko 21.4.2022 klo. 12.00-25.4.2022. Myös 26.4.2022 saattaa esiintyä ajoittaisia huoltokatkoja.** Käyttökatkon aikana asiakaspalvelu ottaa ilmoitukset vastaan lomakkeilla (posti ja sähköposti) ja ohjeistaa eläintenpitäjiä puhelimitse.
- **17.–19.6.2022**, alkaen 17.6. klo 16.15
- **2.–4.9.2022**, alkaen 2.9. klo 16.15
- **18.–20.11.2022**, alkaen 18.11. klo 16.15

Maa- ja metsätalousministeriö tiedottaa:

Uudistuneen lainsäädännön muutokset lammas- ja vuohieläimiä pitävälle toimijoille

Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (1069/2021) tuli voimaan **1.1.2022**. Maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (67/2022) tuli voimaan **24.1.2022**.

Lampaiden ja vuohien syntymää koskevat tiedot tulee ilmoittaa rekisteriin 90 päivän kuluessa eläimen syntymästä. Vastaava määräaika koskee jatkossa myös lammas- ja vuohieläinten merkitsemistä. Aiemmin vastaava määräaika oli 6 kuukautta eläimen syntymästä. Ennen asetuksen voimaantuloa syntyneiden lammas- ja vuohieläinten osalta ilmoitusaika on kuitenkin edelleen 6 kuukautta.

Uudistuneen lainsäädännön myötä sähköisesti etäluettavien elektronisten tunnistimien valikoima laajenee. Toisena tunnistimena voidaan jatkossa käyttää elektronisen korvamerkin lisäksi myös mikrosirua tai pötsibolusta.

Tilapäismerkin käyttö laajenee jatkossa koskemaan myös lammas- ja vuohieläimiä. Tilapäismerkin käyttäminen on mahdollista vain niissä tapauksissa, joissa teurastettavaksi lähtevän lammas- ja vuohieläimen tunnistimista vain toinen on pudonnut, vaurioitunut tai tullut lukukelvottomaksi ajallisesti niin lähellä teuraskuljetuksen lähtöä pitopaikasta, että korvaavan tunnistimen toimittaminen perille pitopaikkaan ei olisi enää mahdollista.

Ruokavirasto tiedottaa:

Tunnistaminen ja rekisteröinti

Lammas- ja vuohieläimet on merkittävä ja rekisteröitävä syntymäpitopaikassaan viimeistään 90 päivän kuluessa eläimen syntymästä. Merkitsemisen ikäraja on muuttunut 1.1.2022 lähtien ja muutos koskee siitä lähtien syntyneitä eläimiä. Ennen 1.1.2022 syntyneet eläimet on merkittävä viimeistään 6 kuukauden kuluessa syntymästä. Lampaiden ja vuohien syntymän rekisteröintiäika on muuttunut 24.1.2022 lähtien ja muutos koskee siitä lähtien syntyneitä eläimiä. Ennen 24.1.2022 syntyneet eläimet on rekisteröitävä syntyneeksi viimeistään 6 kuukauden kuluessa syntymästä.

Kaikki muut tapahtumailmoitukset kuten poistot, ostot, siirrot sekä ulkomailta tuonnit tulee ilmoittaa seitsemän (7) päivän kuluessa tapahtumasta lammas- ja vuohirekisteriin.

Eläinten hyvinvoinnin ja tunnistamisen yksikkö

Lammas- ja vuohieläin on merkittävä kumpaankin korvalehteen kiinnitettävällä yksilöllisellä korvamerkillä. Toisen korvamerkkin parina voi halutessaan edelleen käyttää elektronista korvamerkkiä ja jatkossa myös mikrosirua tai pötsibolusta. Mikäli lammas- tai vuohieläin on tarkoitettu teurastettavaksi alle vuoden ikäisenä niin eläimelle riittää yksi korvamerkki.

Mikrosirua voidaan käyttää vain silloin, kun eläin merkitään ensimmäisen kerran, koska mikrosiruja ei ole mahdollista tilata korvaavana tunnistimena. Mikäli lammas- ja vuohieläin on tarkoitus merkitä siten, että toisena tunnistimena käytetään mikrosirua, on korvamerkki-mikrosiruyhdistelmä tilattava jo niin sanottuna vapaana tunnistimena. Pelkästään mikrosirulla merkitseminen on mahdollista vain aluehallintoviraston erillisellä luvalla esimerkiksi eläintarhoissa.

Punainen tilapäismerkki

Punaista tilapäismerkkiä voidaan käyttää silloin, kun teurastettavaksi lähetettävän lammas- tai vuohieläimen kahdesta tunnistimesta toinen on pudonnut, vaurioitunut tai tullut lukukelvottomaksi ajallisesti niin lähellä teuraskuljetuksen lähtöä, että korvaavan tunnistimen toimittaminen perille pitopaikkaan ei olisi enää mahdollista. Muissa tapauksissa tilapäismerkin käyttäminen ei ole mahdollista. Tilapäismerkkiin on valmiiksi painettu juokseva numero, joka yhdistetään lammas- ja vuohirekisterissä eläimen EU-tunnukseen. Otettaessa tilapäismerkki käyttöön, eläintenpitäjän on kirjoitettava tussilla numeron alapuolelle sekä merkin naaras- että urososaan selkeästi eläimen EU-tunnus. Sekä maakoodi että numero-osa kirjoitetaan samassa muodossa kuin ne ovat alkuperäisessä korvamerkissä. Tilapäismerkin käyttöönotosta on ilmoitettava lammas- ja vuohirekisteriin 7 päivän kuluessa.

Uusien tunnistimien saatavuus

Ruokaviraston hyväksymiä mikrosiruja, pötsiboluksia tai punaisia tilapäismerkkejä ei ole vielä saatavilla. Ruokavirasto tiedottaa sivuillaan, kun edellä mainittuja tunnistimia on tilausjärjestelmässä tilattavissa.

Pitopaikkojen kirjanpitovelvoite

Pitopaikkojen toimijoiden tulee pitää kirjaa pitopaikassa olevista, sinne saapuvista ja sieltä lähtevistä eläimistä. Pitopaikan kirjanpitoa koskevan vaatimuksen tarkoituksena on varmistaa eläinten jäljitettävyyden mahdollisissa eläintautitilanteissa. Jokaisen pitopaikan osalta on pidettävä kirjaa pitopaikan eläinlajeista, eläinten lukumääristä ja eläinten tunnistetiedoista sekä niiden eläinten osalta, joille käytetään elektronista tunnistinta, tunnistimen tyyppi ja sijainti. Kirjaa on pidettävä myös pitopaikassa syntyneistä ja kuolleista eläimistä. Lisäksi kirjaa on pidettävä pitopaikkaan saapuvista ja sieltä lähtevistä eläimistä. Tiedoista on käytävä ilmi seuraavan pitopaikan tunnus tai seuraavan haltijan tunnus, siirrettyjen eläinten tunnistetiedot sekä siirron päivämäärä. Pitopaikan kirjanpitoon tiedot tulee kirjata kolmen (3) päivän kuluessa tapahtumasta, lukuun ottamatta karitsojen ja kilien syntyä, joiden osalta määräaika on pidempi.

Kirjaa voi pitää haluamassaan muodossa joko paperilla tai sähköisesti, kunhan siitä löytyy kaikki vaaditut tiedot. Kirjanpitoa on säilytettävä vähintään kolme vuotta, ja se on esitettävä pyydettyä viranomaisille.

Mikäli vastaavat tiedot ilmoitetaan lammas- ja vuohirekisteriin rekisteri-ilmoituksille säädetyssä määräajassa, ei erillistä kirjanpitoa tarvitse pitää.

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköinen asiointipalvelu

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun avulla toimijat pystyvät itse tekemään ilmoitukset eläinten pitopaikoista sekä eläintenpidosta. Ajantasaiset tiedot eläinten pitopaikoista ovat välttämättömiä esimerkiksi eläintaudin puhjetessa. Asiointipalvelu löytyy osoitteesta <https://epr.ruokavirasto.fi> ja sinne kirjaututaan tunnistautumalla suomi.fi-palvelun avulla esimerkiksi pankkitunnuksilla. Pitopaikat ja eläintenpitotoiminta voidaan ilmoittaa henkilötunnuksella, yritystunnuksella tai maatilatunnuksella. Pitopaikka voidaan rekisteröidä omaksi, tai eläimiä voidaan pitää toisen toimijan rekisteröimässä pitopaikassa. Sähköisen asioinnin kautta voi myös tarkastella ja päivittää aiemmin ilmoitettuja tietoja. Ruokavirasto kannustaa toimijoita kirjautumaan asiointipalveluun ja tarkistamaan tietojensa ajantasaisuuden. Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteristä on syytä tarkastaa, että kaikki pitopaikat on ilmoitettu ja niiden sijainti sekä pitopaikalle ilmoitetut eläinlajit ovat oikein. Lisäksi on hyvä varmistaa erityisesti, että tietoihin on merkitty pitopaikan kapasiteettitieto (pitopaikan maksimi eläinmäärä).

Sähköisen asiointipalvelun sijasta ilmoitukset eläinten pidosta ja pitopaikoista voi tehdä lomakkeella kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Eläinten hyvinvoinnin ja tunnistamisen yksikkö

Uudistuneen lainsäädännön muutokset eläinten merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonnassa

Myös eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvontaan on tullut uuden lainsäädännön myötä joitakin muutoksia. Jo aiemmin käytössä olleiden kehotusten, määräysten ja siirtokieltojen lisäksi uutena toimenpiteenä vuodesta 2022 lähtien voidaan toimijalle, joka laiminlyö eläintunnistuslainsäädännön vaatimuksia, määrätä myös eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksu. Lisätietoa valvonnasta ja hallinnollisista seuraamuksista on koottu Ruokaviraston internetsivulle: www.ruokavirasto.fi > viljelijät > eläinten pito > eläinten merkintä ja rekisteröinti > eläinten merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonta.

Valvonnassa todettujen laiminlyöntien korjaaminen tarkastetaan jälkikäteen. Valvontaviranomaisten suorittamat uusintatarkastukset ovat maksullisia; maksut perustuvat viranomaiskohtaisesti annettuihin asetuksiin. Lisätietoa maksullisista suoritteista: www.ruokavirasto.fi > tietoa meistä > mikä on Ruokavirasto? > elintarviketurvallisuuden varmistaminen > valvontajärjestelyt > elintarvikeketjun viranomaisvalvonnan maksullisuus.

EU:n eläinpalkkioiden tukiehdot ovat muuttuneet vuonna 2022

EU:n eläinpalkkioiden tukiehdot ovat muuttuneet. Ehtoihin on tullut tiukennuksia aiempaan nähden. Eläinpalkkioiden muutoksista kerrotaan tarkemmin hakuohjeessa.

Ohje on luettavissa ruokavirasto.fi-sivustolla: Hakuohje EU:n eläinpalkkiot 2022

<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/oppaat/hakuoppaat/hakuohje-eun-elainpalkkiot/>

(ruokavirasto.fi – Tietoa meistä – Asiointi – Oppaat ja lomakkeet – Viljelijät – Tukihauksen oppaat, ehdot ja ohjeet – EU:n eläinpalkkiot)

Lisätietoa tuenhakijoille:

Eläinpalkkioiden tukijärjestelmä muuttuu (ruokavirasto.fi) <https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/viljelijatukien-hakeminen/elainpalkkioiden-tukijarjestelma-muuttuu/>

(www.ruokavirasto.fi – Viljelijät – Tuet ja rahoitus – Viljelijätukien hakeminen - Eläinpalkkioiden tukijärjestelmä muuttuu)

Rekisteröintimaksulaskutus

Lampaiden ja vuohien rekisteröintimaksulaskutus perustuu voimassa olevaan maksuasetukseen Ruokaviraston julkisoikeudellisista suoritteista (161/2021).

Maksun suuruus perustuu tilattujen vapaiden tunnistimien (pääasiassa korvamerkkien) tilausmäärästä, tuontieläinten rekisteröinneistä, sekä tilapäismerkkien tilausmäärästä.

Maksut laskutetaan puolivuositain tammikuussa ja heinä-elokuussa. Rekisteröintimaksu on tällä hetkellä voimassa olevan asetuksen mukaan 1,50 €/uuden tunnuksen tilaus, tuontieläimen rekisteröinti ja tilapäismerkin tilaus.

Uuden asiakasrekisterin käyttöönotto

Lammas- ja vuohirekisteri siirtyi joulukuussa 2021 käyttämään uutta asiakastietojärjestelmää, joka on maa- ja elintarviketoimialan yhteiskäyttöinen asiakastietojärjestelmä, jolla hallinnoidaan henkilötunnusellisten henkilötoimijoiden, Y-tunnusellisten yritystoimijoiden sekä ry-tunnusellisten yhdistystoimijoiden tietoja. Sieltä on yhteydet sekä Digi- ja väestötietovirastoon (DVV), että Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään (YTJ), joista henkilöiden ja yritysten tiedot haetaan sekä päivitetään automaattisesti.

Eläinten hyvinvoinnin ja tunnistamisen yksikkö

Selvennyksiä eri rekistereiden osalta

Eläintenpitoon liittyviä järjestelmiä on paljon. Tavallisimmat, joita käytetään ovat Ruokaviraston eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteri (EPR), eläintietojärjestelmä (ETJ), joka sisältää lammas-, vuohi- ja sikarekisterin sekä ProAgrian tarjoama kaupallinen NettiKatrassovellus.

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin avulla hallinnoidaan eläinten pitoon ja pitopaikkoihin liittyviä ilmoituksia. Järjestelmä sisältää myös haaskaruokintapaikkarekisterin, jolla hallinnoidaan luonnonvaraisena elävien eläinten haaskaruokintapaikkoja. Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin ei ilmoiteta eläinten yksilöllisiä tietoja, vain ainoastaan eläinlaji- sekä pitopaikkakohtaiset tiedot.

Ruokavirasto avasi Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asioinnin sovelluksen eläintenpitäjien käyttöön elokuussa 2021. Sovellus löytyy osoitteesta <https://epr.ruokavirasto.fi/>.

Voit tehdä eläinten pitopaikkoihin ja haaskaruokintapaikkoihin liittyvät ilmoitukset yhdellä ilmoituksella sähköisen asioinnin kautta. Voit myös päivittää ja muokata aiemmin ilmoitettuja tietoja palvelussa. Sovellukseen kirjaudutaan Suomi.fi-tunnistautumisen avulla.

Eläintietojärjestelmä sisältää lammas-, vuohi- sekä sikarekisterin. Lammas- ja vuohirekisteriin eläintenpitäjät, eläinvälittäjät, teurastamot ja hävityslaitokset tallentavat tiedot mm. lampaiden ja vuohien syntymistä, kuolemista, siirroista, teurastuksista ja hävityksistä. Rekisteri-ilmoitukset voi tehdä Ruokaviraston tarjoamassa rekisterin asiointisovelluksessa, asiakaspalveluun puhelimitse tai lomakkeella.

Lammas-, vuohi- ja sikarekisterisovelluksen käyttäjätunnuksia hallinnoi kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Eläintietojärjestelmä on viranomaissovellus.

NettiKatrassovellus on ProAgrian ylläpitämä tuotannonseurantaohjelmisto. Tässä ohjelmistossa tuotannonseuranta antaa pohjaa toimijan eläinaineksen jalostamiseen sekä kehittämiseen. NettiKatrassovellus ei ole viranomaissovellus, mutta NettiKatrassovelluksen kautta voi kuitenkin tehdä joitakin viranomaisilmoituksia.

Mikäli ilmoitukset tehdään tuotosseurannan ohjelmistolla, on hyvä varmistaa Ruokaviraston lammas- ja vuohirekisteristä, että ilmoitukset ovat tulleet perille oikein.

Honkajoki Oy tiedottaa:

Honkajoki Oy:n tilauskeskus ja ajojärjestely haluaa muistuttaa asiakkaitaan seuraavista asioista:

Korvamerkit

Raatokeräilyyn lähtevillä lampailta ja vuohilla tulee olla kiinnitettynä korvaan merkki, josta selviää eläimen EU-tunnus. Merkin ollessa korvassa kiinni, keräilyhintaa määrätty www.raatonetti.fi -hinnaston mukaisesti. Mikäli merkki puuttuu eläimeltä, laskutetaan hinnaston hinnan lisäksi myös valtion tukiosuus.

Keräilyajat

Raatokeräily toimii talviajassa 1.9.-31.5. Tällöin nouta-aika määrätty niin että, tilaukset pyritään noutamaan seuraavien kolmen arkipäivän sisällä. Tilauksen tullessa 15:00 jälkeen se kirjataan seuraavalle päivälle. Keskiviikkona kello 15:00 mennessä tulleet tilaukset pyritään noutamaan saman viikon aikana. Raatokeräily toimii kesäajassa 1.6.-31.8. Tällöin nouta-aika määrätty niin että tilaukset pyritään noutamaan seuraavien kahden arkipäivän sisällä. Tilauksen tullessa 15:00 jälkeen se kirjataan seuraavalle päivälle. Torstaihin kello 15:00 mennessä tulleet tilaukset pyritään noutamaan saman viikon aikana.

Tilaus ja raadon kunto

Eläinten hyvinvoinnin ja tunnistamisen yksikkö

Kuolleelle eläimellä tulee tilata nouto viipymättä eläimen kuoltua. Eläimen tulee olla noudettaessa sellaisessa kunnossa, ettei se hajoa nostotilanteessa. Mikäli eläin on odottanut noutoa pitkään tai liian lämpimässä tilassa ja se hajoaa nostettaessa tai asiakas tietää jo tilausta tehdessään, että raato tulee hajoamaan nostettaessa, pitää se silloin valmiiksi pakata kestävään muovisäkkiin. Näissä tilanteissa eläin on epäkelpo. Raadon ollessa epäkelpo siitä laskutetaan kolminkertainen hinta.

Lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalvelu tiedottaa:

Lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalvelu muuttui 1.1.2022 alkaen Ruokaviraston asiakaspalvelun hoidettavaksi. Asiakaspalvelun puhelinnumero on 0295 205 302.

Lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalvelu palvelee arkisin klo. 8.15-16.00

Postiosoite: Lammas- ja vuohirekisteri / Ruokavirasto, Mustialankatu 3, 00790 HELSINKI

Puhelin: 0295 205 302

Sähköposti: lammasvuohirekisteri@ruokavirasto.fi

LIITE, Eläinluettelo

Tämän kirjeen liitteenä on eläinluettelo ajalta: 13.11.2021-19.4.2022.

Mikäli tiedoissa on virheitä, joita ei voi korjata asiointisovelluksella tai teillä ei ole mahdollisuutta sitä käyttää, ottakaa yhteyttä lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalveluun. Jos puutteista tai uusista tapahtumista on ilmoitettu asiakaspalveluun jo aiemmin, ei tämä kirje edellytä teiltä toimenpiteitä